

THỰC TRẠNG XÂY DỰNG NĂNG LỰC VÀ TINH THẦN KHỞI NGHIỆP CỦA SINH VIÊN QUA MỘT SỐ CUỘC THI VỀ KHỞI NGHIỆP

*SITUATION OF CAPACITY BUILDING AND STARTUP SPIRIT OF CURRENT
STUDENTS THROUGH A NUMBER OF STARTUP CONTESTS*

LÂM THỊ KIM LIÊN

Trường Đại học Ngân hàng Thành phố Hồ Chí Minh, lamkimlien73@yahoo.com

THÔNG TIN	TÓM TẮT
<p>Ngày nhận: 28/8/2018 Ngày nhận lại: 04/9/2018 Duyệt đăng: 15/10/2018 Mã số: TCKH-S03T09-B04-2018 ISSN: 2354 – 0788</p> <p>Từ khóa: năng lực khởi nghiệp, tinh thần khởi nghiệp, cuộc thi về khởi nghiệp.</p> <p>Key words: startup capability, startup spirit, startup competition.</p>	<p><i>Bài viết tập trung phân tích thực trạng xây dựng năng lực và tinh thần khởi nghiệp của sinh viên qua một số cuộc thi về khởi nghiệp. Kết quả nghiên cứu cho thấy đa số các trường đại học hiện nay có tập trung vào việc tổ chức các cuộc thi, hội thảo khởi nghiệp cho sinh viên và có đóng góp quan trọng trong việc khởi xướng tinh thần khởi nghiệp cho sinh viên. Tuy nhiên, tinh thần này mang tính nhất thời vì chưa được củng cố thường xuyên bằng những hình thức và những trải nghiệm thực tiễn. Các đề án, cuộc thi, hội thảo còn dừng ở mức phong trào, cung cấp những kinh nghiệm nhưng chưa hình thành được những kiến thức sâu sắc và kỹ năng để sinh viên có thể tự vận động và phát triển ý tưởng.</i></p> <p>ABSTRACTS <i>The article focuses on analyzing the fact of building capability and spirit on startup for students at present through some startup competitions. The findings indicate that currently the concentration of most universities is on holding competitions, students' seminars of startup, it makes an important contribution to raise student's startup spirit. However, these spirits were just temporary because of not having been served to reinforce regularly by practical activities and experiences. Projects, competitions and seminars which provide experience solely ended up after a movement. As a result, students did not gain profound knowledge and skills to help them use and generate their ideas.</i></p>

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trước thực trạng nhiều sinh viên ra trường khó tìm việc làm, môi trường công sở ngày càng cạnh tranh thì khởi nghiệp chính là một trong những giải pháp tốt nhất cho những ai muốn thay đổi hoàn cảnh, tìm đến sự tự chủ trong công việc. Hơn nữa tại Việt Nam, doanh nghiệp nhỏ và vừa là loại hình doanh nghiệp chiếm đa số và chủ yếu trong nền kinh tế (gần 97% trong tổng số doanh nghiệp của cả nước, sử dụng tới 51% lao động xã hội và đóng góp hơn 40% GDP). Số tiền thuế và phí mà các doanh nghiệp này đã nộp cho Nhà nước đã tăng 18,4 lần sau 10 năm. Những con số trên đã khẳng định tầm quan trọng và giá trị mà các doanh nghiệp mang lại. Khởi nghiệp khi còn là sinh viên có thể không phải là con đường của nhiều người, song đó là nơi thúc đẩy sự sáng tạo, đầy ắp các ý tưởng của hàng ngàn sinh viên và là mảnh đất tốt cho các ý tưởng kinh doanh. Vì vậy, sinh viên là những người có tiềm năng góp phần vào thành công của sự phát triển khởi nghiệp. Để doanh nhân trẻ khởi nghiệp thành công, rất cần sự đồng hành, hỗ trợ của nhiều tổ chức và cá nhân.

Theo các chuyên gia, để khởi nghiệp thành công cần đến nhiều yếu tố nhưng quan trọng nhất là tinh thần khởi nghiệp và năng lực khởi nghiệp của sinh viên. Đối với nhiều sinh viên, khởi nghiệp là mơ ước, hoài bão, song rất cần sự hỗ trợ từ phía nhà trường. Bên cạnh đó, các trường đại học bắt đầu có sự quan tâm đến việc đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao. Việc thúc đẩy xây dựng năng lực và tinh thần khởi nghiệp cho sinh viên không những giúp cơ sở giáo dục đào tạo ra những người trẻ giỏi chuyên môn mà còn năng động, sáng tạo, thích nghi nhanh với mọi chuyển biến của xã hội.

Hiện nay việc tổ chức các cuộc thi khởi nghiệp cho sinh viên ở các trường đại học được xem là một hình thức hỗ trợ của nhà trường đối với hoạt động khởi nghiệp của sinh viên. Vấn đề đặt ra là các cuộc thi thường

được tổ chức như thế nào? Và hình thức này có tác dụng ra sao trong việc giúp sinh viên xây dựng năng lực và tinh thần khởi nghiệp? Nội dung bài viết tập trung vào việc phân tích hai vấn đề nêu trên.

2. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

2.1. *Vài nét về tinh thần khởi nghiệp và năng lực khởi nghiệp*

Tinh thần khởi nghiệp (*Entrepreneurship*) còn được gọi là *tinh thần doanh nhân khởi nghiệp*, là một thuật ngữ xuất hiện khá lâu trên thế giới. Theo các nhà nghiên cứu thì những doanh nhân có tinh thần khởi nghiệp thật sự phải là những con người mà bản thân họ có hoài bão vượt lên số phận, chấp nhận rủi ro với tinh thần đổi mới và sáng tạo. Nhà kinh tế học Mỹ Peter F. Drucker cho rằng tinh thần doanh nhân khởi nghiệp được hiểu là hành động của doanh nhân khởi nghiệp - người tiến hành việc biến những cảm nhận nhạy bén về kinh doanh, tài chính và sự đổi mới thành những sản phẩm hàng hóa mang tính kinh tế. Kết quả của những hành động này tạo nên những tổ chức mới hoặc góp phần tái tạo những tổ chức đã “già cỗi”. Biểu hiện cụ thể của tinh thần khởi nghiệp bao gồm: Có khát vọng thực hiện cuộc cách mạng hoàn toàn mới; tự lập, có khả năng kiến tạo cơ hội kinh doanh; có tầm nhìn và chiến lược dài hạn, cụ thể; sẵn sàng thử nghiệm nhiều lần và đứng lên sau thất bại; tôn vinh đạo đức kinh doanh và trách nhiệm xã hội.

Năng lực là sự tổ hợp những thuộc tính tâm lý độc đáo của cá nhân nhằm đáp ứng những yêu cầu của một hoạt động nhất định và đảm bảo cho hoạt động đó đạt được kết quả cao. Tiếp cận cấu trúc của năng lực theo nguồn lực hợp thành thì năng lực là sự hợp thành của ba yếu tố là kiến thức, kỹ năng và thái độ. Vì vậy, năng lực cần có của người khởi nghiệp được xem xét bao gồm kiến thức về khởi nghiệp, các kỹ năng khởi nghiệp và thái độ khi khởi nghiệp.

2.2. Một số cuộc thi, hoạt động giáo dục khởi nghiệp tại các trường đại học ở Việt Nam

Startup Wheel (*Bánh xe Khởi nghiệp*) là cuộc thi thường niên hướng đến tầm quốc gia dành cho doanh nghiệp khởi nghiệp – nhóm khởi nghiệp – thanh niên – sinh viên yêu thích khởi nghiệp được khởi xướng bởi Trung tâm Hỗ trợ Thanh niên Khởi nghiệp (BSSC) và Hội Doanh nhân trẻ Thành phố Hồ Chí Minh (YBA) dưới sự chỉ đạo của Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh, Hội Sinh viên Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh và Sở Khoa học Công nghệ Thành phố Hồ Chí Minh. Từ năm 2013 đến nay, cuộc thi đã thu hút hơn 2000 ý tưởng khởi nghiệp. Có thể thấy, Startup Wheel là một sân chơi có giá trị trong việc giúp sinh viên tích lũy được kinh nghiệm khởi nghiệp và tạo điều kiện cho sinh viên phát triển được các ý tưởng khởi nghiệp của bản thân, gián tiếp hình thành năng lực và nâng cao tinh thần khởi nghiệp cho một nhóm sinh viên có sự quan tâm (Hồng Phúc, 2017).

“Dynamic - Sinh viên nhà doanh nghiệp tương lai” là cuộc thi khởi nghiệp dành cho sinh viên các trường đại học trên cả nước do Trường Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh khởi xướng và tổ chức từ năm 1996. Cuộc thi Dynamic đã trở thành chiếc cầu nối lý tưởng giữa lý thuyết với thực tiễn, giữa sinh viên với sinh viên, giữa sinh viên với giảng viên và đặc biệt là giữa sinh viên với doanh nghiệp. Cuộc thi đã giới thiệu được lớp sinh viên năng động, sáng tạo, có kiến thức, kỹ năng và đầy nhiệt huyết có thể thích nghi nhanh vào môi trường làm việc chuyên nghiệp và đầy thử thách trong quá trình hội nhập quốc tế. Đây là một sân chơi đã góp phần hình thành được kỹ năng khởi nghiệp của sinh viên khi được tổ chức thành câu lạc bộ tại một số nhà trường và có sự tương tác, hướng dẫn trực tiếp từ đội ngũ giảng viên (Việt Nga, 2015). Trường Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh là một trong những trường đại học rất quan tâm đến khởi

ngiệp. Dự án: “Hành trình khởi nghiệp – Mơ ước thành công” dành cho sinh viên Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh năm 2017 là một hoạt động theo chuỗi. Mỗi sinh viên tham gia chương trình sẽ hoàn thành phần một với ba giai đoạn: Đào tạo khởi nghiệp kinh doanh, cuộc thi ý tưởng khởi nghiệp, xây dựng kế hoạch kinh doanh cho những ý tưởng khả thi. Ưu điểm nổi bật của dự án này là việc hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp của sinh viên được triển khai theo từng giai đoạn với những mục tiêu cụ thể cho mỗi giai đoạn, đặc biệt giai đoạn một được thiết kế dưới dạng một khóa học với các kiến thức và kỹ năng khởi nghiệp, sinh viên muốn tham gia vào các giai đoạn tiếp theo phải hoàn thành khóa học. Startup Zone là cuộc thi học thuật thường niên do Câu lạc bộ Nhân sự - Khởi nghiệp, trực thuộc Khoa Quản trị Trường Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức. Startup Zone không ngừng mở rộng về quy mô, đổi mới về nội dung và hình thức tổ chức, phù hợp với xu hướng và nhu cầu xã hội, nhằm trang bị hành trang vững chắc cho những nhà khởi nghiệp tương lai và là cơ hội cho các sinh viên trải nghiệm môi trường kinh doanh thực tế, lan tỏa tinh thần và nuôi dưỡng hoài bão khởi nghiệp, tạo cơ hội và động lực để các bạn sinh viên thúc đẩy những ý tưởng đang được ấp ủ. Có thể nhận thấy, Startup Zone không chỉ giúp sinh viên trải nghiệm thực tế về các hoạt động khởi nghiệp, điều mà chương trình này đưa lên làm giá trị cốt lõi: xây dựng tinh thần và đam mê khởi nghiệp cho các bạn sinh viên (Hưng Lê, 2017).

Tại Trường Đại học Ngân hàng Thành phố Hồ Chí Minh, câu lạc bộ “Những nhà đầu tư tương lai” - Future Investors Club (FIC), trực thuộc Hội Sinh viên Trường, ra đời vào tháng 6 năm 2013 với các hoạt động chủ yếu như tổ chức hội thảo, hội thi, tập huấn, hỗ trợ khởi nghiệp. Đặc biệt, cuộc thi “Tôi - Khởi nghiệp” thường niên đã thu hút đông đảo các trường đại học trên cả nước tham gia. Bên cạnh đó,

Trường đã có Ban xây dựng Đề án khởi nghiệp và Văn phòng Khởi nghiệp nhưng chưa chính thức hoạt động. Như vậy, nhà trường đã bước đầu có quan tâm đến việc hỗ trợ phát triển năng lực và tinh thần khởi nghiệp cho sinh viên, các hội thảo, hội thi, tập huấn đã góp phần vào việc trang bị những hành trang cơ bản nhất để sinh viên tiếp cận với hoạt động khởi nghiệp (Nguyễn Thịnh, 2016).

Năm 2017, nhận thấy tình trạng ô nhiễm môi trường đang ở mức báo động tại Việt Nam, Coca-Cola đồng hành cùng Trường Đại học Ngoại thương khởi xướng cuộc thi ý tưởng xanh Greenovation Challenge, lan tỏa đến cộng đồng thông điệp “Save a bottle. Shape our future”. Greenovation Challenge nằm trong khuôn khổ thỏa thuận hợp tác giữa Coca-Cola Việt Nam và Trường Đại học Ngoại thương. Cuộc thi tìm kiếm những giải pháp thiết thực nhằm tối ưu hóa việc thu gom rác thải nhựa với quy mô lớn và tạo cho chúng vòng đời thứ hai. Có thể nhận thấy, trong việc hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp của sinh viên, các trường đại học đã quan tâm đến việc kết nối với doanh nghiệp, đây là điều cần thiết để phong trào khởi nghiệp được lan tỏa, gắn với thực tiễn và tạo ra những giá trị thiết thực cho cộng đồng. Từ đó, sinh viên càng hiểu sâu sắc hơn tầm quan trọng của khởi nghiệp trong sinh viên và gián tiếp thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp (Hương Linh, 2017).

Nằm trong chuỗi các hoạt động hướng nghiệp của nhà trường trong năm học 2017 – 2018, đồng thời tạo cầu nối “Bạn có ý tưởng – Chúng tôi sẽ đồng hành cùng bạn”. Cuộc thi “Ý tưởng khởi nghiệp sinh viên HUTECH 2017” khởi xướng từ đầu tháng 9/2017 đang nhận được sự quan tâm đặc biệt của sinh viên các khoa, viện trong toàn trường. Cuộc thi thu hút khoảng 50 ý tưởng về khởi nghiệp (Thanh Trúc, 2017). Tương tự, ngày 06/4/2018, Trường Đại học Ngoại ngữ – Đại học Quốc gia Hà Nội đã tổ chức Ngày hội sinh viên Sáng tạo

– Nghiên cứu – Khởi nghiệp năm 2018 (F.I.R.E 3). Đây là hoạt động thường niên của nhà trường nhằm khuyến khích, động viên, phát triển phong trào nghiên cứu khoa học, khởi nghiệp, sáng tạo trong sinh viên. Ngày hội là cơ hội để sinh viên phát huy tiềm năng của mình; là sân chơi trí tuệ, nơi giao lưu học hỏi, chia sẻ kinh nghiệm học tập và nghiên cứu; là dịp thể hiện năng lực sáng tạo “dám nghĩ dám làm” (Lê Thủy, Việt Khoa, 2018).

Một trong những trường đại học đi đầu trong việc hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp cho sinh viên là Trường Đại học FPT. Với phương châm “Sinh viên Trường Đại học FPT phải tự tạo sự nghiệp cho riêng mình”, nhà trường đã thực hiện triển khai các môn học, khóa học khởi nghiệp, các câu lạc bộ và dự án khởi nghiệp cho sinh viên ngay từ năm nhất. Đại học FPT xem việc tạo kỹ năng khởi nghiệp cho sinh viên là nhiệm vụ của trường đại học như yêu cầu của Khung trình độ quốc gia, nội dung khởi nghiệp phải được thể hiện trong chương trình đào tạo. Với Đại học FPT, để sinh viên làm việc được trong doanh nghiệp thì chỉ cần học 2/3 chương trình (5 - 6 học kỳ). Thời gian còn lại chính là đào tạo nâng cao, để sinh viên ngoài việc định hướng chuyên sâu về lĩnh vực mà mình lựa chọn, còn được đào tạo về khởi nghiệp, về quản trị... Với những chương trình hỗ trợ cụ thể như dự án HoLa Bus, cuộc thi “Start Up Uni - Become a Unipreneur”, buổi tư vấn “Khởi nghiệp sinh viên - Từ khát vọng tới hiện thực” phối hợp với Báo Dân trí, khởi nghiệp với trang web dạy lập trình,... Mô hình hay nói cách khác hệ sinh thái khởi nghiệp tại Trường Đại học FPT đã có những ý nghĩa và hiệu quả nhất định dựa trên nền tảng cần phát huy chính nội lực của sinh viên bắt đầu từ việc đào tạo kiến thức, kỹ năng và thái độ khởi nghiệp (Vân Anh, 2016).

Ở một khía cạnh khác, dự án khởi nghiệp từ giảng đường với phương châm góp phần khẳng định vai trò quan trọng của hoạt động

khởi nghiệp, giúp sinh viên áp dụng kiến thức được học trên giảng đường vào thực tế, biến ý tưởng sáng tạo thành hiện thực; Học viện Ngân hàng mở thêm chuyên ngành mới “Khởi sự kinh doanh”. Theo đó, sinh viên sẽ được trang bị những kiến thức chuyên sâu về khởi nghiệp, cũng như trải nghiệm thực tế, ra ngoài thị trường từ năm học thứ ba. Khởi nghiệp chưa được nhà trường đưa thành môn học chính thức cho tất cả các ngành đào tạo. Có thể thấy, đây là một sự hỗ trợ mang tính lâu dài, liên tục để hình thành được kỹ năng cho sinh viên, sự kết nối giữa việc trang bị kiến thức thông qua môn học và thông qua trải nghiệm thực tế từ các câu lạc bộ, nhiều sinh viên Học viện Ngân hàng khởi sự kinh doanh bước đầu thành công (Hải Hà, 2017).

Năm 2018, Trường Đại học Ngân hàng Thành phố Hồ Chí Minh (BUH) chịu trách nhiệm tổ chức và thực hiện điều hành chương trình Social Entrepreneurship for Economic Development - SEED Vietnam 2018. Chương trình SEED được xây dựng và thực hiện bởi Hội đồng mạng lưới học thuật Đông Nam Á (*ASEAN Learning Network Council, viết tắt là ALNC*) và Hiệp hội Giảng dạy và Học tập Thụy Sĩ - ASEAN (*Swiss-ASEAN Learning and Teaching Association, viết tắt là SALT*). Đây là một hoạt động cộng đồng có ý nghĩa cho sinh viên và người dân địa phương tỉnh Tiền Giang. Chủ đề của chương trình năm 2018 là khởi nghiệp và hoạt động của chương trình sẽ liên quan đến huấn luyện, đào tạo và thực hiện các dự án khởi nghiệp để phát triển kinh tế địa phương. Thông qua hoạt động này, sinh viên sẽ có cơ hội tham gia trực tiếp vào thực tế, đồng thời được trang bị các kỹ năng để thực hiện có hiệu quả dự án góp phần thúc đẩy năng lực khởi nghiệp cho họ (Minh Hải, 2018).

Ngày 30 tháng 10 năm 2017, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1665/QĐ-TTg phê duyệt Đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025”. Đề án là cơ

sở pháp lý quan trọng hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp. Thông qua đề án này, sinh viên sẽ có nhiều sự quan tâm, sự hỗ trợ và cơ hội khởi nghiệp hơn trong thời gian tới.

Thông qua các đề án, cuộc thi, hoạt động giáo dục khởi nghiệp trong thời gian qua tại các trường đại học ở Việt Nam, có thể thấy: Một số trường đại học đã bắt đầu quan tâm hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp. Đây là tiền đề cho công tác giáo dục khởi nghiệp trong nhà trường và ngoài xã hội. Ưu điểm nổi bật là đã thu hút được sự tham gia của sinh viên, nhà đầu tư trong và ngoài nước. Do tổ chức chủ yếu dưới hình thức cuộc thi nên sự tham gia và trải nghiệm trực tiếp của sinh viên còn hạn chế. Nói cách khác là sinh viên chưa được hỗ trợ toàn diện về kiến thức, kỹ năng khởi nghiệp, lập nghiệp. Vì thế, chưa có hệ sinh thái khởi nghiệp thực sự được tạo lập, các ý tưởng khởi nghiệp của sinh viên trong các cuộc thi chưa được phát triển một cách hiệu quả sau khi kết thúc. Có nhiều nguyên nhân nhưng điều cốt lõi là sinh viên chưa được trang bị đầy đủ các kiến thức, kỹ năng và thái độ khi khởi nghiệp. sinh viên thường gặp khó khăn sau cuộc thi dù ý tưởng được đánh giá cao. Vấn đề tổ chức các cuộc thi khởi nghiệp cho sinh viên vẫn còn một số hạn chế cần cải thiện, đặc biệt là giải pháp hỗ trợ ứng dụng và phát triển ý tưởng khởi nghiệp cho sinh viên.

3. KẾT LUẬN

Đánh giá chung về thực trạng xây dựng năng lực và tinh thần khởi nghiệp cho sinh viên hiện nay qua một số cuộc thi, hoạt động giáo dục khởi nghiệp; có thể thấy các trường đại học, cao đẳng đã có vai trò rất lớn trong việc khởi xướng được tinh thần khởi nghiệp cho sinh viên, đã thu hút được sinh viên tham gia. Tuy nhiên, tinh thần này mang tính nhất thời vì chưa được củng cố thường xuyên bằng những hình thức và những trải nghiệm thực tiễn. Các cuộc thi còn dừng ở mức phong trào, cung cấp được một số kiến thức, kinh nghiệm nhưng

chưa hình thành được những kiến thức sâu sắc và kỹ năng để sinh viên có thể tự vận động và phát triển ý tưởng. Vì thế chưa thể giúp sinh viên xây dựng được năng lực khởi nghiệp thực sự. Đáng lưu ý là các cuộc thi phần lớn tập trung vào mặt nổi của khởi nghiệp, ở khía cạnh khởi nghiệp doanh nghiệp, chưa đề cập đến một khía cạnh then chốt và quan trọng hơn là khởi nghiệp sự nghiệp, chưa hỗ trợ toàn diện về

kiến thức, kỹ năng khởi nghiệp, lập nghiệp đối với sinh viên. Vấn đề thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp cho sinh viên, giúp sinh viên nhìn nhận những giá trị cốt lõi, ý nghĩa và động lực khởi nghiệp chưa được phát huy cao với hình thức này. Chính vì vậy, ngoài việc tổ chức các cuộc thi, nhà trường cần xây dựng hệ thống các giải pháp khác nhằm xây dựng năng lực và tinh thần khởi nghiệp cho sinh viên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Peter F. Drucker (2011), *Tinh thần Doanh nhân khởi nghiệp và Sự đổi mới*, Nxb. Kinh tế Quốc dân, Hà Nội.
2. Thủ tướng Chính phủ (2016), Quyết định số 844/QĐ-TTg ngày 18/5/2016 về việc phê duyệt Đề án Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Quốc gia đến năm 2025.
3. Vân Anh (2018), Lộ diện quán quân cuộc thi khởi nghiệp Start-up Uni mùa đầu tiên. <https://vtc.vn/lo-dien-quan-quan-cuoc-thi-khoi-nghiep-start-up-uni-mua-dau-tien-d285149.html>. Truy cập: 17/8/2018.
4. Hải Hà (2018), Tuyển sinh 2017: Nhiều tổ hợp mới khiến học sinh... “rối”. http://thanhtra.com.vn/xa-hoi/giao-duc/tuyen-sinh-2017-nhieu-to-hop-moi-khien-hoc-sinh-roi_t57c8n115649, Truy cập: 17/8/2018.
5. Minh Hải (2018). SEED Việt Nam 2018 tại Tiền Giang. <http://buh.edu.vn/thong-bao-tin-tuc/seed-viet-nam-2018-tai-tien-giang-8571.html>. Truy cập: 17/8/2018.
6. Hưng Lê (2018). Cuộc thi khởi nghiệp Startup Zone 2017. <http://tuoitre.uit.edu.vn/ho-tro-sinh-vien/cuoc-thi-khoi-nghiep-startup-zone-2017.html>. Truy cập: 17/8/2018.
7. Hương Linh (2018), Coca-Cola và sân chơi ý tưởng xanh dành cho sinh viên. <http://enternews.vn/coca-cola-va-san-choi-y-tuong-xanh-danh-cho-sinh-vien-116110.html>. Truy cập: 17/8/2018.
8. Việt Nga (2018), Nguyễn Mậu Hoàng giành giải nhất cuộc thi Dynamic – Sinh viên nhà doanh nghiệp tương lai 2015. <http://www.sggp.org.vn/nguyen-mau-hoang-gianh-giai-nhat-cuoc-thi-dynamic-sv-nha-doanh-nghiep-tuong-lai-2015-138604.html>. Truy cập: 17/8/2018.
9. Hồng Phúc (2018), Khoảng 1000 dự án sẽ tham gia Startup Wheel 2017. Truy cập: 17/8/2018. <http://baomoi.com/khoang-1-000-du-an-se-tham-gia-startup-wheel-2017/c/22236974.epi>
10. Nguyễn Thịnh (2018), Đại học Ngân hàng Thành phố Hồ Chí Minh mở cuộc thi “Tôi khởi nghiệp”. <https://thuonggiathitruong.vn/dai-hoc-ngan-hang-tp-hcm-mo-cuoc-thi-toi-khoi-nghiep/>. Truy cập: 17/8/2018.
11. Lê Thủy, Việt Khoa (2018), Tung bùng Ngày hội sinh viên Sáng tạo – Nghiên cứu – Khởi nghiệp năm 2018. <http://ulis.vnu.edu.vn/tung-bung-ngay-hoi-sinh-vien-sang-tao-nghien-cuu-khoi-nghiep-nam-2018/>. Truy cập: 17/8/2018.